

A 2007. évre vonatkozó jelentés a közlekedési ágazatban a bioüzemanyagok, illetve más megújuló üzemanyagok használatának előmozdításáról szóló 2003/30/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése alapján

A közlekedési ágazatban a bioüzemanyagok, illetve más megújuló üzemanyagok használatának előmozdításáról szóló 2003/30/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok a tárgyévet követő július 1-jéig jelentést tesznek a Bizottságnak:

- a közlekedési célú benzin- és dízel-üzemanyagok bioüzemanyagokkal történő kiváltásának támogatása érdekében megtett intézkedésekről,
- azokról a nemzeti erőforrásokról, amelyeket a biomassza nem közlekedési célú, egyéb energetikai alkalmazásaira előirányoztak, valamint
- az előző évi teljes közlekedési üzemanyag-értékesítésről és a forgalomba hozott tiszta vagy kevert bioüzemanyagok ezen belüli részarányáról. A tagállamok adott esetben jelentik azokat a nyersolaj, illetve az olajtermékek ellátása terén felmerült rendkívüli körülményeket, amelyek hatással voltak a bioüzemanyagok és más megújuló üzemanyagok értékesítésére.

A Magyar Köztársaság Kormánya a 2003/30/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott szempontok alapján – a következő három pontban – az alábbiakban tájékoztatja a Bizottságot a 2007. évben a közlekedési célú bioüzemanyagok használatának elősegítésére tett intézkedéseiről.

1. A 2007. évben a közlekedési célú benzin- és dízel-üzemanyagok bioüzemanyagokkal történő kiváltásának támogatása érdekében megtett intézkedések

- A magyar Kormány a bioüzemanyagok gyártásának fejlesztéséről és közlekedési célú alkalmazásuk ösztönzéséről szóló 2058/2006. (III. 27.) Korm. határozat célkitűzéseivel összhangban további lépéseket tett annak érdekében, hogy 2010-re elérje az 5,75%-os bioüzemanyag részarányt.
- A 2007. július 1-jétől a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvényben (a továbbiakban: Jöt.) foglaltak alapján, az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, a Tanács 2003/96/EK irányelvével összhangban olyan adódifferenciálást léptetett hatályba Magyarország, amely kedvezőbb adóelbírálásban részesíti a biokomponenseket tartalmazó motorbenzint;
 - a) 2007. július 1-jétől kezdődően a motorbenzinre két adószintet állapítottak meg; egy alacsonyabb, (103,5 Ft/l) a maximum 10 ppm kéntartalmú és legalább 4,4 térf. % bioetanol és/vagy ennek megfelelő ETBE-t tartalmazó benzinre, valamint egy magasabb, (111,8 Ft/l) a 10 ppm-nél magasabb kéntartalmú és/vagy 4,4 térf. %-nál kevesebb biokomponenst tartalmazó benzinre.

Az adódifferenciálás keretében nyújtott állami támogatást az Európai Bizottság N495/2006. határozatában elfogadta.

- Nemzeti szabványt vezettek be, a „Gépjármű-hajtóanyagok E85 etanol, követelmények és vizsgálati módszerek MSZ CWA 15293” számon. A Jöt. 7. § 37/B. pontja bevezette az E85-ös üzemanyagot, mint a legalább 70% bioetanolt tartalmazó, 3824 90 99 vámtarifaszám alá tartozó, üzemanyag célra előállított terméket 2007. január 1-jei hatállyal. A Jöt. 52. § (2) bekezdése alapján az E85 üzemanyag bioetanol része¹ mentesült a jövedéki adó alól. E85-ös üzemanyagot a Tesco Globál Áruházak Zrt. árusít, amely a 2007. év folyamán 32.518 liter üzemanyagot adott el.
- A bányákban és a vízgazdálkodási közfeladatok (pl. szivattyúk, kotrógépek működtetése) során alkalmazott, nem közúti gépekben, illetve berendezésekben felhasznált, belföldi előállítású biodízelt továbbra is – az uniós szabályokkal összhangban lévő – adókedvezmény van hatályban a Jöt. 55. § (4) bekezdése értelmében.
- A 2058/2006. (III. 27.) Korm. határozat célul tűzi ki a bioüzemanyagok alapanyag termelésének és feldolgozó kapacitásának fejlesztését, ezért a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium vizsgálja a szükséges agrártámogatás biztosításának lehetőségét, amely az Európai Unió támogatási szabályaival is összhangban van. (Megjegyezzük, hogy 2007-ben közigazgatási egyeztetésen volt a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter nem élelmiszeripari célú kiskapacitású, növényi alapú nyersszesz, nyersolaj előállító üzemek létesítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló rendelet-tervezete. Mivel az aszályos időszak miatt az akkori gabona-termésmennyiség csak az élelmiszercélú igények kielégítését tette lehetővé, a konstrukció meghirdetése elhalasztásra került.
- A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) pályázati rendszerében a bioüzemanyagok gyártási technológiáinak kutatás-fejlesztésére és alkalmazástechnikai kérdéseinek megoldására irányuló műszaki, tudományos munkák kiemelt támogatásban részesülnek.

Magyarországon a felsorolt intézkedések eredményeként mind az alapanyag termelés, gyártás, mind a forgalmazás területén jelentős előrelépés történt.

- Pontos adatok nem állnak rendelkezésre, de nőtt a vetésterület, ami egyrészt az Európai Unió támogatás kiterjesztésének, másrészt a szabályozás biztosította várható keresletnövekedésnek az eredménye.
- A hazai intézkedések eredményeként a hazai üzemanyag gyártó és legnagyobb forgalmazó MOL NyRt. 2007-ben nyílt ajánlatkérési eljárást hirdetett biodízelt és/vagy növényi olaj beszerzésére, 150-200 kt/év mennyiségben. A tenderre olyan beruházók is jelentkeztek, akik feldolgozó kapacitás építését tervezik. A nyertesek kiválasztása megtörtént, és ennek nyomán a Rossi Biofuel Zrt. – amelyben a Mol-csoport 25 százalék plusz egy részvényt birtokol – 150 kt-ás kapacitású üzemot épített és indított be

¹ Az állami támogatást az Európai Bizottság N234/2006. határozatában hagyta jóvá 2006.11.22-én.

Komáromban. A gyár kapacitásából a MOL NyRt. évi 120 ezer tonnát köt le. A biodízel komponenst (zsírsav-metilészter) előállító 39 főt foglalkoztató üzem hozzávetőlegesen 30 millió eurós beruházásban épült. A gyár további bővítési lehetősége is adott. Az üzemmel 2010-re Magyarország várhatóan teljesíteni tudja az 5,75%-os célszámot.

- Ugyancsak a MOL NyRt. által kiírt bioetanol tender hatására, az Agrana International, valamint a Tate & Lyle és az ADM tulajdonában lévő Eaststarch 50-50%-os közös tulajdonában lévő Hungrana Kft. megépítette bioetanol üzemét, amely kukorica alapon, 135 ezer tonna/év üzemanyagcélú vízmentes alkohol gyártására képes.
- A Győri Szeszgyár szintén rendelkezik bioetanol kapacitással (ami étkezési szesz gyártását jelenti), azonban a vállalkozás egyelőre nincs jelen a magyar bioüzemanyag piacon.
- A hazai üzemanyaggyártó és jelentős üzemanyag-forgalmazó MOL NyRt. felkészült a biokomponens tartalmú üzemanyagok forgalmazására.

2. Nemzeti erőforrások, amelyeket a biomassza nem közlekedési célú, egyéb energetikai alkalmazásaira előirányoztak

A Nemzeti Energiatakarékossági Program (NEP) pályázati rendszere keretében 2007-ben odaítélt, megújuló energetikai beruházásokra fordított támogatási összeg, 38 sikeres pályázat mellett mintegy 8,8 MdFt volt, 71,7 MdFt teljes beruházási költséggel.

Az energiatakarékosság, valamint a biomassza energetikai célú hasznosítása az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (továbbiakban ÚMVP) kiemelt prioritása, amelyet az Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Terv önállóan is nevesít. 2007-ben az energetikai célú biomassza termelését, hasznosítását az ÚMVP-n belül az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) több jogcím is támogatta.

Az „önálló építéssel nem járó gépek, berendezések beszerzésének támogatása” jogcím alapján támogatás vehető igénybe az önálló építéssel nem járó mezőgazdasági gépek, berendezések beszerzéséhez. A biomassza termeléséhez, felhasználásához kapcsolódóan a jogcímen belül egyrészt a nem specifikus termelőeszközök (pl. melléktermékek begyűjtését szolgáló bálázó), valamint a specifikus biomassza termelő által történő feldolgozásához kapcsolódó berendezések beszerzése is támogatható. Az energetikai célú növénytermesztéshez, biomassza begyűjtéséhez, valamint termelő által történő feldolgozásához kapcsolódó gépek, berendezések a magasabb támogatási intenzitás alá kerültek besorolásra.

A jogcím további speciális energetikai vonatkozása, hogy kizárólag korszerű, energiatakarékos eszközök beszerzése támogatható, amelyek kisebb fajlagos fogyasztásuk révén hozzájárulnak a mezőgazdasági szektoron belül az energiafogyasztás csökkentéséhez. Ezért gyakorlatilag a jogcímen belül támogatott összes fejlesztés hozzájárul az energiagazdálkodási célok teljesítéséhez. A jogcímre 2007-ben 4733 db kérelem érkezett be.

Az állattartó telepek korszerűsítése konstrukció elsődleges célja az állattartó telepek korszerűsítése (állattartási létesítmények, trágya tárolás, takarmányozás fejlesztése), amelyen belül a trágyatárolást az ügyfelek biogáz üzem létesítésével is megvalósíthatják. A jogcím 2007-ben két alkalommal került megnyitásra. Ennek során biogáz üzemhez kapcsolódó technológiai modulok létesítéséhez kapcsolódóan 48 db támogatási kérelem került benyújtásra, amelyből 44 db a támogatott, 32,76 Mrd Ft megítélt támogatási összeggel. Megjegyezzük, hogy a jogcím elindítását megelőzően összesen 2 db állattartó telepek mellé installált biogáz üzem volt Magyarországon (Pánhalma, Nyírbátor).

Az ügyfelek saját adatszolgáltatása alapján a beépíteni tervezett teljesítménnyel 203,48 GWh/év zöldáram is előállíthatóvá válik, de megbízhatóbb természetes adatok csak a monitoring rendszer kialakítását követően fognak rendelkezésre állni.

A fás- és lágyszárú energiaültetvények létesítésének támogatása jogcímen belül támogatás igényelhető évelő lágyszárú energiaültetvények, valamint sarjzatatásos fás szárú energiaültetvények telepítéséhez. A konstrukció meghirdetését megelőző időszakban, 2006-ban a fás szárú energiaültetvények összesített területe még a 300 hektárt sem érte el, így a jogcím jelentősen hozzájárul az energiaültetvények elterjedéséhez. Az ÜMVP alapján a 2013-ra elérni tervezett célindikátor 49 000 ha terület.

A biomassza kazánok beszerzésének támogatása konstrukción belül a biomassza kazánok, valamint a kapcsolódó primer- és szekunder oldali fejlesztések installálása támogatható. A konstrukcióra csak 12 db kérelem érkezett be, de az ez által megvalósult fejlesztések fontos referenciát jelentenek a jövőbeni beruházások részére. A biomassza kazánok beszerzésére ezen túlmenően – a komplex fejlesztések részeként – több alágazati jogcímben is nyitott a lehetőség (pl. terményszárító beszerzése kapcsolt biomassza tüzelési rendszerrel).

Magyarország élve a 1782/2003/EK rendelet 88. cikkében meghatározott lehetőséggel 2005. évtől kezdődően bevezette az energetikai növénytermesztés kiegészítő területalapú támogatásának konstrukcióját, amely részletes feltételeit 2007-re vonatkozóan az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból az energetikai célból termesztett növények termesztéséhez nyújtható kiegészítő támogatás igénybevételeinek feltételeiről szóló 33/2007. (IV. 26.) FVM rendelet tartalmazza.

A fentiek alapján – összhangban a 1973/2004/EK rendeletben meghatározottakkal – kiegészítő, maximum 45 €/ha támogatást lehetett igénybe venni az energianövények termesztéséhez. A részletes adatokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Rendelet(ek)	33/2007. (IV. 26.) FVM rendelet 1973/2004/EK rendelet
Közlemény(ek)	98/2007. (XII. 12.) MVH Közlemény
Támogatás jellege	Területalapú támogatáshoz kapcsolódó kiegészítő (Uniós)
Igényelt kérelem (db)	3643
Igényelt terület (ha)	178059,06
Kifizetett kérelem (db)	2714
Kifizetett terület (ha)	80834,56
Kifizetett összeg (Ft)	2.198.225,36

3. A 2007. évi teljes közlekedési üzemanyag-értékesítésről és a forgalomba hozott tiszta vagy kevert bio-üzemanyagok ezen belüli részarányáról

A Pénzügyminisztérium adatai alapján a magyarországi üzemanyag fogyasztás 184,174 PJ volt 2007-ben. A részletes adatokat az alábbi táblázat tartalmazza:
(A számítás a következő értékekkel történt: motorikus benzin és gázolaj: 42 MJ/kg; bioetanol: 26,6 MJ/kg, biodízel: 37,5 MJ/kg)

A 2007. évi teljes közlekedési üzemanyag értékesítés és a forgalomba hozott kevert vagy tiszta bioüzemanyagok részaránya				
	Mennyiség (liter)	Sűrűség (kg/m ³)	Mennyiség (kilotonna)	Mennyiség (PJ)
Motorikus benzin	2 103 260 000	756	1 590,065	66,783
Motorikus gázolaj	3 324 510 000	840,73	2 795,015	117,391
összesen				184,174
Bioetanol	54 015 250	789	42,618	1,13
Biodízel	2 383 000	880	2,097	0,078
összesen				1,218
Az összes forgalomba hozott fosszilis üzemanyagban a bioüzemanyag részarány 0,66 %				

Az energiatartalom (PJ) alapján számolva az éves közlekedési célú üzemanyag felhasználás tekintetében a bioüzemanyagok részaránya 2007-ben 0,66 % volt. A biokomponensnek a motorikus benzin energiatartalmára vetített részaránya 1,7 % volt ugyanebben az időszakban. 2007 után a már korábban említett intézkedések, és a bioüzemanyag gyártó kapacitások üzembe helyezése miatt jelentős bioüzemanyag részarány növekedés várható.